

ELiTM 5 Relacje

5.1 Niech $A = \{a, b, c, d, e\}$. Relację R zdefiniujemy jako:

$R = \{(a, a), (a, b), (b, c), (b, d), (a, d), (c, d), (e, e), (a, c), (e, d)\}$. Narysuj graf tej relacji. Czy relacja jest zwrotna, symetryczna, przechodnia, antysymetryczna, przeciwzwrotna? Jak należałoby uzupełnić relację, lub które pary z niej usunąć, żeby miała wcześniej wymienione własności?

5.2 Zaznacz w tabeli, które z wymienionych relacji są zwrotne, symetryczne, przechodnie, antysymetryczne i przeciwzwrotne :

	zwrotna	symetryczna	przechodnia	antysymetryczna	przeciwzwrotna
=					
≠					
<					
≤					
⊆					
⊥					
S					
P					
K					
\emptyset					
F					
A					
B					
C					
M					
D					
E					

Gdzie:

$=, \neq, <, \leq$ określone są na zbiorze \mathbb{N} i zdefiniowane zgodnie z przyjętym znaczeniem

\subseteq oznacza zawieranie w zbiorze podzbiorów zbioru \mathbb{N}

$|$ oznacza relację podzielności na zbiorze $\mathbb{N} - \{0\}$

$||$ i \perp oznaczają prostopadłość i równoległość prostych na płaszczyźnie

$xSy \Leftrightarrow x$ jest synem y

$xPy \Leftrightarrow x$ jest potomkiem y

$xKy \Leftrightarrow x$ i y mają wspólną babkę

\emptyset oznacza relację pustą

F oznacza relację pełną

$xAy \Leftrightarrow 2|x + y$ gdzie $x, y \in \mathbb{Z}$,

$xBy \Leftrightarrow 3|x + y$ gdzie $x, y \in \mathbb{Z}$

$xCy \Leftrightarrow 3|x - y$ gdzie $x, y \in \mathbb{Z}$

$xMy \Leftrightarrow n|x - y$ gdzie $x, y \in \mathbb{Z}$ i n jest ustaloną liczbą naturalną

$xDy \Leftrightarrow xy = 4$ gdzie $x, y \in \mathbb{R}$

$xEy \Leftrightarrow \lfloor x \rfloor = \lfloor y \rfloor$ gdzie $x, y \in \mathbb{R}$

5.3 Podać przykłady relacji która jest:

- a) przeciwzwrotna i symetryczna, ale nie jest przechodnia,
- b) przechodnia i symetryczna, ale nie jest zwrotna,
- c) przechodnia i zwrotna, ale nie jest antysymetryczna.
- d) symetryczna i przechodnia, ale nie jest zwrotna.

5.4 Które spośród podanych relacji są relacjami równoważności. Podać klasy abstrakcji.

- a) dla $x, y \in \mathbb{Z}$, $x \sim y \Leftrightarrow xy$ jest liczbą parzystą,
- b) dla $x, y \in \mathbb{Z}$, $x \sim y \Leftrightarrow xy$ jest liczbą nieparzystą,
- c) dla $x, y \in \mathbb{R}$, $x \sim y \Leftrightarrow (\exists q \in \mathbb{Q}) x \cdot q = y$.
- d) dla $x, y \in \mathbb{R}$, $x \sim y \Leftrightarrow x - y$ jest postaci $a + b\sqrt{2}$, gdzie $a, b \in \mathbb{Q}$,
- e) dla $A, B \subseteq \mathbb{Z}$, $A \sim B \Leftrightarrow A \div B$ jest zbiorem skończonym,
- f) dla $A, B \subseteq \{1, \dots, 100\}$, $A \sim B \Leftrightarrow |A \div B|$ jest liczbą parzystą,
- g) dla $A, B \subseteq \mathbb{Z}$, $A \sim B \Leftrightarrow A \cap B = \emptyset$,
- h) dla $x, y \in \mathbb{R}$, $x \sim y \Leftrightarrow |x - y| < 1$,
- i) dla $(x, y), (z, u) \in \mathbb{R}^2$, $(x, y) \sim (z, u) \Leftrightarrow x^2 + y^2 = z^2 + u^2$,
- j) dla $A, B \subseteq X$, $A \sim B \Leftrightarrow A \cup -B = X$,
- k) dla $A, B, C \subseteq X$, $A \sim B \Leftrightarrow A \cap B \supset C$,
- l) dla $p, q \in \mathbb{R}[x]$ $p \sim q \Leftrightarrow p(x) \cdot q(x)$ jest wielomianem parzystego stopnia.

5.5 Niech R i S będą relacjami równoważności w zbiorze X . Czy $R \cup S$ and $R \cap S$ są relacjami równoważności? Jeśli tak to jakie relacje inkluzji zachodzą pomiędzy ich klasami abstrakcji.

5.6 Niech $\mathcal{X} = \{[n; n + 1) : n \in \mathbb{Z}\}$. Zdefiniować relacje równoważności \sim tak, aby $\mathbb{R}/\sim = \mathcal{X}$

Złożenie relacji definiuje się następująco: $xS \circ Tz \Leftrightarrow \exists y xTy \wedge ySz$

5.7 Znaleźć złożenie relacji $R \circ R$ dla $=, <, \perp, S$

5.8 Znaleźć relacje $\perp \circ \parallel, S \circ B$ i $B \circ S$ gdzie S jest zdefiniowana w zadaniu 2 a $xBy \Leftrightarrow x$ jest bratem y .

5.9 Udowodnić, że R jest relacją przechodnią, wtedy i tylko wtedy gdy $R \circ R = R$.

5.10 Udowodnić, że R jest relacją symetryczną wtedy i tylko wtedy, gdy $R^{-1} = R$.

5.11 Niech R będzie relacją równoważności. Czy $R^{-1}, R \circ R$ są relacjami równoważności?

5.12 Opisać wszystkie relacje, które jednocześnie są symetryczne i antysymetryczne.

5.13 Dla binarnej relacji R w zbiorze X oraz podzbioru $Y \subseteq X$ niech $R|_Y$ będzie relacją w Y zdefiniowana następująco

$$R|_Y = R \cap (Y \times Y).$$

Które z własności relacji R są dziedziczne na $R|_Y$?

5.14 * Dla binarnej relacji R w X i $x, y \in X$ niech xSy wtedy i tylko wtedy, gdy istnieje skończony ciąg x_1, x_2, \dots, x_n taki, że $x_1 = x, x_n = y$ i $x_i R x_{i+1}$ dla każdego $i = 1, 2, \dots, n - 1$.

Udowodnić, że S jest najmniejszą relacją przechodnią zawierającą R .